

Список використаних джерел

1. Вакуленко Л. В. Пам'ятки підгір'я українських Карпат першої половини I тис. н.е. / Л. В. Вакуленко, В. Д. Баран. – Київ : Наукова думка, 1977. – 140 с.
2. Вакуленко Л. В. Українські Карпати в пізньоримський час (етнокультурні та соціально-економічні процеси) / Л. В. Вакуленко. – Київ : ІА НАН України, 2010. – 304 с.
3. Mihailescu-Bîrliba V. Un nouveau groupe culturel sur le territoire de Roumanie. Les fouilles de Braniște-Nemțisor (comm. de Vinători, dép. de Neamț). Dacia. 1980. Vol. XXIV. P. 181–207.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, старший викладач Касян А.І.

ОДЯГ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО ЛИЦАРЯ

Христик А.Ю.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: khrystyk.anna2321@vu.cdu.edu.ua*

Середньовічний лицар - одна з найромантичніших постатей в історії людства. Спочатку бути лицарем просто означало бути воїном, зазвичай васалом, щоб нести військову службу своєму пану. Однак у нескінченних зовнішніх та внутрішніх війнах Середньовіччя поступово складалася нова ідеологія та психологія лицарства; До образу неписьменного солдата додавалася чимала частка аристократизму та шляхетності.

Переважна більшість джерел вказує на лицаря у повному озброєнні із глухим шоломом у вигляді шолома. Більше того, у такому вигляді вони кілька годин відважно змагаються у боях, а потім у таких же обладунках сідають за банкетний стіл. Можна уявити, що так виглядав повсякденний одяг лицарів. В описі літописців говориться, що цей вид захисних обладунків використовувався тільки для лицарських турнірів і лише в XIV-XV століттях. На той час технологія металообробки досягла такого рівня, коли вага повного латного обладунку, який повністю виготовлявся з металу, зменшилась до 40-50 кілограмів. Але навіть з такою вагою лицар міг активно боротись дуже малий проміжок часу.

Якщо розглядати одяг лицаря Раннього Середньовіччя, то в цей період йому був притаманний подовжений шкіряний обладунок до коліна з металевими вставками, а також шолом з відкритим обличчям. Іноді воїни захищали шкіряними вставками найслабші місця в ногах – гомілки і коліна. Нерідко зустрічались стьобані обладунки, які складались із багатьох шарів тканини, або були наповнені кінською шерстю. Скріплювались такі обладунки металевими дугами. Досить поширеним був ламеллярний обладунок – обладунок, сплетений із пластин, сплетених між собою шнуром. Дозволити собі такий могли лише більш заможні лицарі.

Образ лицаря епохи Високого Середньовіччя характеризується великим вжитком бригантин, кольчуг і латних обладунків. Бригантина – поширений різновид ламеллярного обладунку, у якому металеві пластини кріпились до верхнього одягу зсередини. Вона була значно важча звичного одягу лицаря, але дешевша і краще захищала від важкої зброї.

Кольчугою називали обладунок у вигляді сорочки зі скріплених металевих кілець. Такий обладунок був легким і зручним у носінні, але недешевим. Іноді кольчугу нашивали на шкіряний обладунок у місцях, які були найслабшими.

У Пізньому Середньовіччі кольчуга і шкіряні обладунки виявилися малоефективним захистом від покращеного наступального озброєння, особливо це стосувалось арбалета. А з винаходом вогнепальної зброї, саме поняття лицаря, як дієвої одиниці, здатної самій протистояти загонам бійців, занепадає. Фінальною спробою протидіяти кулям і пороху стала кіраса - металевий панцир на груди й спину для захисту від холодної та вогнепальної зброї. Її носили іспанські і португальські лицарі-конкістадори в період колонізації Нового Світу.

У ранньому Середньовіччі основний одяг лицаря складався з двох тунік – верхньої накидки та нижнього камеза. Нижня частина найчастіше мала довгі рукави, верхня частина, зшита з гарної тканини і багато прикрашена, була короткою або зовсім без них. Туніки обов'язково підперезувалися поясом, а поверх одягався плеолог. Одяг середньовічних лицарів обов'язково включав штани — вузькі і обтягуючі, щоб підкреслити чоловічу статуру.

Основна зміна одягу лицарів Середньовіччя відбулося межі XIII століть. Поява постійних торгових шляхів та взаємодія з іншими народами, особливо зі Сходом, та розвиток техніки призвели до появи безлічі нових візерунків та використання різних тканин.

До незмінного котта додали пурпуен — коротку куртку, до якої пришивали вузькі рукави і такі ж вузькі шкарпетки — гусениці. Ремінець – плеолог з отвором посередині для голови.

Лицарство, що виникло в XI столітті і зникло в кінці XV століття, залишило незабутній слід у світовій культурній спадщині. Шляхетна етика наступних століть, у тому числі шляхетні принципи вірності обов'язку та гідного служіння своїй країні, безсумнівно, має коріння ще з епохи лицарства епохи лицарства.

Список використаних джерел

1. Гуревич А. Категорії середньовічної культури / Арон Гуревич. – Москва: Мистецтво, 1984. – 350 с.
2. Дюби Ж. Куртуазна любов і зміни в положенні жінок у Франції XII ст. / Жорж Дюби. – Москва: Одиссей, 1990. – 320 с.
3. Франко К. Витоки середньовічного лицарства / Кардини Франко. – Москва: МЦІФИ, 1987. – 384 с.
4. Roy J. Histoire de la chevalerie / Just-Jean Roy. – Paris, 1851. – 335 с.
5. Ястребицкая А. Л. Западная Европа XI-XIII веков / Алла Львовна Ястребицкая. – Москва: Искусство, 1978. – 176 с.

6. Заборов М. А. Папство і хрестові походи / Михаил Абрамович Заборов. – Москва: АН СССР, 1959. – 264 с.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент Гальченко С.І.

СУЧАСНІ ПЕРВІСНІ ПЛЕМЕНА ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Христик А.Ю.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

e-mail: khrystyk.anna2321@vu.cdu.edu.ua

Приблизно 11 тисяч років тому з'явилися перші людські поселення на річці Амазонка. Дослідження доводять, що саме завдяки місцевим корінним народам підтримувалися та вирощувалися ліси. Очевидно, що племена намагалися приручити тропічні джунглі та зробити їх продуктивнішими.

Більшість індіців живуть біля річок, в імпровізованих селищах. Вони вирощують фрукти та овочі: маніоку, кукурудзу, банани, боби та ін. Полюють. У деяких племенах чоловіки мають дробовики. Але звичною зброєю є лук зі стрілами, духові рушниці з дротиками та наконечниками, списи. Лов риби здійснюється за допомогою рослинних отрут, рибу оглушують і витягують на берег.

З 400 племен лише кілька ведуть кочовий спосіб життя. Вони живуть глибоко у джунглях. Займаються збиранням та полюванням. На сьогоднішній день більшість індіанців племен Амазонки мають доступ до «західної» охорони здоров'я та освіти.

Щодо проблем населення, то більшість із них пов'язані із землею та територією. Бо їхню землю постійно намагаються відібрати. Це обумовлено масовим бумом пошуку нафти та газу. Ті індіанські племена процвітають, землі яких прикріплені по них. Якщо в Бразилії племена не мають прав на землю, то в Колумбії та Перу багато поселень отримали право власності на землю. Щоправда, компанії та уряд часто порушують ці права.

Навіть через 500 років після того, як європейці увійшли до Амазонії. Багато народностей на межі зникнення. А все через нафтові компанії, фірми, що виготовляють ліс, а також місцевих фермерів, які бажають отримати хороші землі.

У глибині тропічних джунглів, де межують території Бразилії та Венесуели, живе індіанське плем'я яномама. Цей факт давно відомий. Але це, можливо, все, що було відомо про яномама до того, як американський антрополог Наполеон А. Шаньон зміг завоювати їхню довіру, вивчити звички та звичаї цього народу, який досі живе в умовах первісного суспільного устрою.